

[Transcript] Forklart / «Skandinavisk Pablo Escobar» kan se mot Norge

Denna mån har vår speciellt blodig i Sverige.
Sju personer har skjutit sig igen i Stockholm och uppsalat de senaste två veckorna.
Med skjutningar eller sprängningar nästan varandra.
Till och med de kriminella själva tycker att det har gått för långt.
Det här har vi aldrig stått inför tidigare i Sverige.
Rekordmange explosioner.
Familja som römmer i reinfukt för att bli nästa offer.
Unger som blir lajkemordare och som själv blir dräppt.
Och bak mycket av vålden står en central person.
Den kurdiske reven är en man med ambition om att bli en skandinavisk Pablo Escobar.
Du hör på förklart för Aftenbostnen en portgasta med förklara en nyhet i kvar-episoder.
Idag om den svenska gängvålden som nu kan spres sig till Norge.
Det är torsdag 21 september och jag heter Anders Weberk.
Skjutning och sprängning har länge varit ett problem i Sverige.
Mycket mer än i Norge.
Men det som har skett den sista uka, det skiljer sig väl ut.
Och politiker beskriver situationen som den farligaste siden krigen.
Ingeborg Mo är utnyttlig journalist.
Och hon följer speciellt tätt med på de våldiga dagarna som Sverige nu upplever.
Bara på en natt blev en man dräppt i Göteborg.
En villa blev sprängt i Nyköping och i Stockholm har bara avfyllt skuld mot egenhet.
Vad skiljer sig ut med den vålden som terroriserar Sverige nu?
Tre ting skiljer sig ut.
Det ena är att drappande expressionen kommer så tätt.
Sju dräppte på lite över en uke. Det är mycket också i Sverige.
Och så ser vi att både offör- och gärningsperson ofta är väldigt ung, helt ner i 13 år.
Och så är det nytt att familjemedlemma tillgång kriminella blir skutt och dräppt, slik vi har sett nu.
Det har skett för, men nu ser vi att också mödre tillgång kriminella är blivit skutt och dräppt.
Och det är att kryssa en gränsa, säll i kriminella miljö.
Mödre på en måte hellre, sista.
Kan du hjälpa oss med att bli lite känt med det här kriminella miljöerna, Ingeborg?
Alltså, vad för brukar det egentligen barn och ungdomar så aktivt till att begå drapp?
Det är ju flera teorier om hur barn och unge brukar som löpegutta.
Och en ting är att de riskerar mycket lavare straff än voksne får bryta.
Och där skiljer Sverige sig ut.
Ett drapp kan föra till, för exempel, fyra år i ungdomsanstalt för en mindre år i, och ofta kommer de ut för.
I tillägg så ser man att det är lätt att rekrytera dem, det det politiet säger.
Det är ingen problem att få tak i de här löpeguttarna.
För att inte så länge se om, blev en 15-åring tilltalt för att skutta en annan 15-åring inne på en sushi-restaurant.
I följde politiet, var det ett bestillingsdrapp.
I sejsommar så fanns det nog en turgårda, utanför Stockholm, lika av en 14-åring i ett skogholt.
Ett par veke-sejnare blev nog en 14-åring från det dräppt och dumpa i skogen.

[Transcript] Forklart / «Skandinavisk Pablo Escobar» kan se mot Norge

Och veckorna blir kopplade till gängbåll.

Det vi ser nu är att de får barn att utföra våldshandlingar.

Och dessa våldshandlingar blir mer och mer brutal, och så till och med drapp.

Och i och med att de blir involverade i kriminaliteten, så blir de också offerfården.

Kanske bynner de att de tar småjobb som levererar ting från ett sted till ett annat, så får de kanske en cykel eller nåt annat de har löser på för jobben.

Och när år sker, så finner politiet 13-14-åringar med utomatvåpen.

Mycket av våldens sverig upplevelse i år har bakgrund i konflikte mellan to rivaliserande gänga. Dalen och Foxtrot.

Men i denna höstensblåbad så är det ett navn som duka upp, igen och igen.

Den kriminelle ledare som kallas den kurdiske röven är central i den pågående våldsvågen i Sverige. För den kurdiske röven.

För den kriminelle ledaren, den kurdiske röven.

Den kurdiske röven är kallennavnet på en 37-årig gammel man från Uppsala, som heter Rava Majid.

Han är etterlyst internationalt och misstänkt för både drapsplanläggning och för stor narkohandel. I ungdomen drev han en isjok i Uppsala samme mora, men allt som 19-åring fick han sin första dom.

Senare blev han dømt flera gånger for bland annat narkotika handel och han har suttit i fängsel. Han ska få d'fien till något som skedde i gängmiljø och följt sig trua på ett tidspunkt som han flyttade till norr Irak.

Och på omtrånt samme tid så sker det ett genombrudd i Frankrike.

Politier där klarat att bryta sig in på åppan som kriminellet brukte till och planlægga kriminalitet. Och där det fanns var länge tjetta mellom kriminellet og så många svenskar.

Och när svensk politi får tillgång till det stora materialet så docker ett kallennamen Fox Kurdish upp.

Och detta virket, det är en person som sitter på toppen av ett nätverk.

Så vi nu vet heter Fox Trott og som smugglar väldigt mycket narkotika in till Sverige.

Mye mer än man var klar over tidligere.

Men innan politiet förstod det så var ju den kurdiske reven allerede i utlandet.

För den kurdiske reven han slapp under og kom sig till Turkia.

Där är han fortsatt men då betyder inte att han inte trekke i tråna heima i Sverige.

Och beordrar unga tennorningar till att utföra trapp.

Genkriminaliteten i Sverige, den växer og växer.

Ett anslag från politiet är att tre nye medlem blir rekryterat kvar eneste dag.

Och det är många ulike gänga, bæra i Stockholm är det kartlagd runt først i ulike nätverk.

Så det er inte sån att Wolfsburg og denne høsten bæra ett tillknytt av Dalm og Fox Trott nätverket. Men det er ej konflikt som bekymrer politiet ekstremt mycket nu.

Inte mellom gängarna, men en blodig kamp, internt i Fox Trott.

Ingeborg, vad er det här intern konflikten handlar om?

Det vet vi inte helt, men i följde svenska media har Rava Majid og en tidligere, nära alliert rökuklar.

Och denna andra går under kallande jordgubben, bäck i disse bor i Turkia.

Och vi har hørt att den sista drabbspulgen startar efter en hændelse i Istanbul 6 september.

Det er Sveriges television som har beskrevet den, alltså två personer på Moped,

[Transcript] Forklart / «Skandinavisk Pablo Escobar» kan se mot Norge

körte förbi och sköjt mot en café där Rava Majids folk var samla.

Dem ska utebaka och årsaker till det här ska vara att den person från denne jordgubbens flöj skulle ha blivit kidnappad om i sandla.

Men dagen efter så blev mora till jordgubben skutt och dräppt hjem i Uppsala.

Och det här är slags hellig gränsa att bli kryssare?

Ja, för där politiet förstod vem detta var snack om, så blev den väldigt rädd för att vålen skulle eskalera.

Och det gjorde ni jo.

Men är det bara denna händelsen som har fått konflikten internt i Foxtrot till att eskalera?

En annan förklaring som gissar är att det ska vara missnöje med den kurdiskreven och hans brutale metoda,

och inte minst att gängmedlemmar, familjemedlemmar, är angriper och är fara.

Och så har nevnes också en sak som ska upp i rätten snart och som skedde på beginnande året.

I folkepolitiet drev den kurdiskreven dubbelt spel.

Han ska sörga för att en av hans egna narkokurrera i Sverige blir rana, skickat att han kunde få dubbelt betalt.

Men vi måste undersöka att vi vet inte om politiet håller kortan till brystet.

Det är en ting som hörs lite märkligt ut för mig, Gingeborg,

och det är coolt att klara den kurdiskreven och stå bak så mycket våld i Sverige när han själv sitter i Tyrke.

Förklaringen vi får är att han klarar att rekrytera löpegutter som utföljer våldshandling i Sverige.

Nu är det politiet mena, och så vet vi att Foxtrot samarbetar med andra kriminella nätverk i Sverige.

Och så länge han har mycket pengar och kan betala gott för det han vill ha gjort, så vill han ha mycket makt.

Och denna makten och detta nätverk, då kan han vara färd med att voksa ut av Sverige.

För den kurdiskreven kan han ha ambitioner om att bli en slags skandinavisk Pablo Escobar.

Imagine you were born in a poor family, in a poor country,

and by the time you were 28 years old, you have so much money, you can't even count it.

Pablo Escobar, han var en kolumbiansk narco-baron som leda ett av historiens mest brutale narcotika kartell på 80- och 90-talet.

Kanske känner han igen från Netflix-serien Narcos,

den handlar om kampen mot dag nätverk.

Senores, jag är Pablo Emilio Escobar Gaviria.

Håller jag en business, så är det frisk.

Något av det han gjorde var att dela ut desörer för att dra på politimen

och sörga för att nån nabolag blev räckna bland klodens allra farligaste plassar.

Kokainsmugling stod i centrum av det hejla, och då gjorde Escobar till en av världens rikaste män.

Vad betyder egentligen detta här önska, att han vill bli en skandinavisk Pablo Escobar?

Det var en svensk personlisten och författare en diamant saliu som brugte de oran.

Han har ju skrevet mycket om det och om kurdlig skreven.

Med det menar han nog att Rava Marjid önskar att få nya markeday,

och expandera och kontrollera narcohandeln,

inte bara i Sverige, men i hela skandinavia.

Och så måste man ju också säga att denna typ i kriminella har intresse av att bli främstilt

[Transcript] Forklart / «Skandinavisk Pablo Escobar» kan se mot Norge

nettoppe som mäktige och våldlig, och har ett rykte för så kallt höjvårdskapital. Det kan göra det lättare för dem att få till samarbete med andra kriminella gängar, för exempel i andra land.

Men dessa ambitioner som du nämner betyder det att de också är på väg hit mot Norge? Vi vet att norsk politi är ängstelig för kontakten mellan norska och svenska kriminella. Norsk politi vill inte säga offentlig nå om foxtrot, men vi vet att svenska kriminella har varit hyrt in som pengarna kräver i Norge, och norska kriminella har köpt vapen av svenska.

Och efter det vi vet så är också kriminella med koblingar till foxtrot nätverkaktiv i Norge. Vi vet imidlertid inte om de opererar på väggen av det. Och så måste ju säga att nu är det ju en splittelse i detta nätverk. Vi vet ju om det vill sveka dem.

I Sverige ger det nog allt det kan för att försluta på gängvård och rekrytering av ungdomar. Men som den svenska politikchefen säger, så är det vanskelig när det kriminella blir till förbildet. Det är ingen framtid.

Vi har misslyckats delvis med integrationen i Sverige, men vi har också misslyckats med ge ungar ett hopp för framtiden. Då ser man de här gängkriminella som har fina bilar, guldskedjor, fina kläder, mycket kontanter som håller på med narkotikamarknaden. Och många blir lurade in i det också.

Ingeborg, det som sker i Sverige, är ganska ekstremt på många mått. Och det är ju rätt övergränsa. Varför är det så stor försälj på kriminalitet och våld i Norge och Sverige? Sverige skiljer sig ut i hela Europa.

Många pekar på att segregation och invandrigt politiken är viktig förklaringen på hur problemen har tårna sig upp. Sverige har i större grad i Norge byddelar som på en mått är helt adskilt och utanför resten av det svenska samfunnet.

Väldigt många av dem som bor där har invandre bakgrund, det höjarbetsledighet och många fattiga. Och så vet vi att kriminella har fått fotfäste här. Och så har man också inte tagit tak i problemen tidlig nok. Sverige är ju blivit anklagad för att ha beröringsangst för en del av dessa spørsmål.

Det har dem nog inte längre. Men nu har man allt väldigt många kriminella gänga och problemet blir väldigt stort. Men inte helt konkret som blir gjort norra för att bekämpa vålden och ta tak i problemet? Genkriminaliteten är ju en av de viktigaste politiska spørsmålen i Sverige nu. Och den svenska regeringen är ju väldigt inspirerat av det Danmark i sin tid gjorde för att försluta de så kvalite bandekriga de hade. Och så önskar de bland annat att göra att det är möjligt att ha anonyme vittna i rättssaker för det är väldigt vanskelig för folk att ta vittne. Den vill införa så kallt det visst situationssåna

[Transcript] Forklart / «Skandinavisk Pablo Escobar» kan se mot Norge

som betyder att man kan stoppa, alltså politiker kan stoppa och göra ansak i folk på gata, egentligen.

Den vill införa ett system som gör att man får mer straffarabatt

visst att man vittnar mot tidigare vänner.

Och den vill ha mer hemmelig avlyttnings.

Men både den nåvarnne svensk regeringen och den forget

menar ju att det håller i krimisträngare straffa och har det mot politikmetoder

sällan det är det de snakar mest om.

Om man ska få slut på rekrytering av barn till kriminalitet

så startar arbetet annast det.

Det är i skolan, i familjen och på arbetsmarknaden.

Du har hört en podcast från Aftonposten.

Det var Ingeborg Mo som förklartade

Kåleistan svenska gängvålden har eskalert

och Kåleistan kan bevega sig mot Norge.

Denne episoden är laget av Synnesöhol och mig Anders Weberg.

Resten har förklart en geniföland Olaf Egesvik och David Vekoni.

Du har hört ljud från Aftonposten och du har hört en podcast från Aftonposten.

Det var Ingeborg Mo som förklartade

Kåleistan svenska gängvålden har eskalert

och Kåleistan kan bevega sig mot Norge.

Denne episoden är laget av Synnesöhol och mig Anders Weberg.

Den är laget av SVT, NRK, Sveriges Radio, Netflix och Ingeborgs AG-uppdrag.

Spis, drick, kört bil, dra på färje, bara gå ut, döra

har blivit mycket dyrare och medicin som ska fixa problemet.

Hjälvstyrringsrenten, med 0,25 % ännu till 4 %.

Det är ränta.

Men när ränta stigit så blir ju boliglånet sjukt dyrt och...

Må det? Vär sånt?

I podcasten Dyrptyck undersöker vi de stora fråsmålan om tid vi lever i

och pröver i de svararna du inte bara kan gugla dig fram till.

Du finner den hos Aftenposten eller podmi.